

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 190.

V Ljubljani, v soboto 22. avgusta 1885.

Letnik XIII.

Častiti volilci mesta Idrijskega in kmetskih občin Kočevskega, Ribniškega in Veliko-Laškega sodnijskega okraja!

Na mesto prerano umrlih poslancev gg. Karola Rudeža in Josipa vit. Schneida treba bode izbrati nova deželna poslanca. Razpisani ste dopolnilni volitvi in častiti volilci mesta **Idrija** izbrati si bodo imeli **26. dan meseca avgusta** naslednika svojemu prejšnjemu vrlemu zastopniku vitezu Schneidu.

Velika večina volilcev Idrijskih naznanila je podpisanemu odboru, da si za svojega poslanca sedaj želé gospoda Feliksa Stegnarja, c. kr. učitelja v Ljubljani.

Ker je gospod Feliks Stegnar vsikdar bil zvest našemu geslu: „Vse za vero, dom, cesarja,“ zato ga tudi podpisani odbor vsem častitim volilcem toplo priporoča, nadjaje se, da bode 26. avgusta soglasno izvoljen za deželnega poslanca

gospod **Feliks Stegnar.**

V Kočevskem, Ribniškem in Veliko Laškem okraju se še-le vršé volitve novih volilnih mož, zato odbor ni mogel zanesljivo zvedeti, za ktere kandidata je večina volilcev. Vsled tega mu ni mogoče, priporočati kandidata, pač pa si šteje v dolžnost volilnim možem toplo priporočati, da naj se **25. avgusta** v pravem času snidejo v Kočevskem mestu in se pred volitvijo med seboj dogovoré, komu bodo dali svoje glasove, potem pa od večine izbranega volijo soglasno in se ne izpostavijo nevarnosti, da bi pri cepljenji narodnih glasov zmagal nasprotnik.

V Ljubljani 22. avgusta 1885.

Centralni volilni odbor.

Proti žganju.

Iz Celovca, 21. avgusta.

Ker imate žganjarsko kugo tudi na Kranjskem in bote prej ali slej tudi tam morali začeti vojsko proti špiritu, zato vam bo gotovo dobro došlo poročilo, kaj se je v tem oziru storilo na Koroškem in kaj je storiti še treba.*)

Hvalevredni boj proti žganju je pričel g. deželni predsednik. Dal je okrajnim glavarjem ukaz, naj ostro nadzorujejo pivnice, naj odpravijo vse zakotne, nedovoljene pivnice, naj novih pivnic ne dovoljujejo, in če ktera dosedanjih neha, naj je ne izročijo več drugemu gospodarju. Tudi je naprosil prečast. duhovščino in učitelje, naj ljudstvo s podučno besedo odvrta od žganjepitja. Ob enem je naročil okrajnim glavarstvom, naj mu čez pol leta

*) Zato naj ima tudi obravnava prvo mesto.

Vred.

sporočijo, kak vspeh so imele te naredbe, in naj vprašajo tudi župane in okrajne zdravnike, s čim bi se dalo odpraviti pogubno žganjepitje.

Ta poročila so zdaj došla, in iz njih razvidimo, da vse naredbe deželnega predsednika niso imele nobenega vspeha. Število pivnic se je sicer zmanjšalo, tudi so pivnice bolj prazne, odkar so pod ostrim nadzorstvom; žganja ali bolje „šnopsa“ se pa vendar zmirom več izpije. Kako pa to? Čisto lahko! Šnopsarji se malo zmenijo za krčme. Trije ali štirje zložijo 20 kr.: za ta denar dobijo v štacuni (specerijski prodajnici) že cel liter špirta, iz tega lahko naredijo 3 do 4 litre šnopsa, spravijo se v kako bajto in ga lahko pijejo celo noč! Vsa poročila iz raznih okrajev se strinjajo v tem, da so glavni vzrok šnopsarije specerijske štacune, kjer se špirit tako po ceni dobiva.

Naj sledijo zdaj poročila raznih okrajev.

Najbolje je v Labudski dolini (Volšberk), ker tam je veliko mošta in se žganje malo obraja.

Iz Velikovškega okraja se poroča, da dajejo gospodarji svojim poslom za celi teden žganje naprej (za malo južino), in tako se hlapci in dekle navadijo te ostudne in škodljive pijače. Župani nasvetujejo velik davek na žganje in špirit, oestro nadzorovanje, olajšanje davka za pivo in koritnjak, zveze gospodarjev proti žganju in prepoved žganjepitja po 6. uri zvečer.

Iz teh pripomočkov se mi zdita kaj vredna samo dva, namreč velik davek na špirit in olajšanje davka pri drugih pijačah. Nadzorovanje pivnic se je že zdaj izkazalo kot brezvspešno; gospodarji se proti žganju ne bodo zvezali, ker ga sami radi pijejo, in bodo mnogi še prej hlapcom potuho dajali; in kdo ga pije še po 6. uri zvečer, to se bo težko dalo nadzorovati.

LISTEK.

Izlet v Italijo.

Proti koncu prejšnjega meseca sem se necega jutra sprehajal po prostornem kolodvoru na Trebižu ter si ogledaval tujce, ki se od vseh vetrov zbirajo v tem (da po modernem govorim) divje-romantičnem kraju. Nameraval sem opoludne obiskati necega bližnjega znanca ali skrbela me je nekoliko hoja v preveliki vročini. Kar pridrdra brzovlak, tuji stopajo ven in noter, portir vpije: „Meine Herrschaften einsteigen nach Pontafel, Venedig, Rom“, in h krati me prešine misel, kaj ko bi šel v Italijo. Misel se spremeni v trden sklep in čez nekaj trenutkov sem že sedel v kupeji brez potnega načrta in bil sem zadovoljen, kajti do zdaj se mi je še vsako potovanje z gotovim načrtom slabo obneslo.

Brzovlak gré brzo in jaz sem bil brzo na Laškem v nekem kraju, kterege pa ne imenujem zategadel ne, ker se bojim, da bi ultramontanska vlada, ko bi zvedela, kar se bere v ultramontanskem „Slovencu“, ne napravljala kacihi sitnosti onemu, ki me je gostoljubno sprejel.

Bil sem tedaj na Laškem. Marsikdo pričakuje, da bom zdaj prav navdušeno popisoval prekrasno

lepoto in prevažno zgodovino divne Italije. Tako se slavi po vseh potopisih, a jaz bom o tem molčal, ker je to že preveč vsakdanje in ker sem jaz preveč prozaičen.

O čem bom tedaj govoril? O tem, da Lahji za snago ravno preveč ne skrbé, mi ni treba govoriti, ker je to itak marsikomu znano. O tem, da po kolodvorih, gostilnicah in kavarnah liberalnih časnikov kar mrgoli, se mi ne zdi vredno govoriti, ker na konservativnem Kranjskem v tem oziru ni mnogo boljše. O pivu in smodkah pa ne morem govoriti, ker z vso svojo bistroumnostjo do zdaj nisem mogel določiti kaj je na Laškem slabše ali pivo ali smodke.

Ker toraj o tem, kar sem videl, okusil in čital, ne bom govoril; ne ostaje mi tedaj družega kot govoriti o tem, kar se mi je pripovedovalo. Šel sem v cerkev gledat in tam sem dobil duhovnika, kteremu sem jaz rekel, da sem I. I. iz I. in on mi je rekel, da je I. I. ondodni župnik. Peljal me je v farovž, kjer sem videl v ravno došlem časniku uveden članek z napisom: „Inchiesta agraria“ (Vprašanje kmetijsko-gospodarsko). To mi je dalo povod, da sem začel spraševati po tamošnjih kmetijskih razmerah. Kmalo sva prišla v politiko.

Vprašal sem ga, kaj misli o sedanji laški centralizaciji, se bo li mogla „Italia unita“ vzdržati? Rekel mi je, da zedinjena Italija nima zaslombe niti

v zgodovini, niti v dejanskem življenji. Krščanska Italija ni nikdar poznala centralizacije in vendar je bila vedno slavna in v večjem blagostanji kakor je zdaj. Benečanje imajo svoje interese, Lombardi svoje, isto tako tudi Toskanci, Rimljanje in Neapolitanci vsaki svoje, zategadel je mogoča le konfederacija raznih italijanskih držav. Povedal mi je, da prebivalci v prejšnjih avstrijskih pokrajinah precej zeló na Avstrijsko težijo.

Prešla sva na parlament (državni zbor). Pred nekaj leti sem bil v Rimu in tačas sem bil tudi v zbornici. Poslancev ni bilo veliko več navzočnih kot jih je v kranjskem deželnem zboru, ali bili so tiči. Vpili so vsi naenkrat; sem ter tje se je kteremu posrečilo, da je za kacihi pet minut vse druge prevpil. Jako sem miloval predsednika, sivega starčka, ki je v enomer zvonil in klical: „fate silenzio“ (bodite tiho), pa brez najmanjšega vspeha. Zato me je laški parlament vedno zanimal, in zato sem tudi vprašal, kako se volitve vršé. Rekel mi je: Vsak poslanec mora kolikor toliko priznati sedanjo ustavo in zato se pravi katoličanje volitev ne morejo vdeleževati in poleg tega duhovni ne smejo niti voliti, niti voljeni biti. Mi ne moremo družega kot v božjo pomoč upati in mirno čakati, da se liberalni parlamentarizem sam spravi ad absurdum (sam sebe razkroji, vniči).

Iz okraja Št. Vid se poroča, da je ljudstvo že silno demoralizirano in da se pri njem z lepo besedo nič več ne opravi. Po privatnih hišah se tam popije strašansko veliko šnopsa. Okrajni zdravnik poroča, da je zavolj žganja veliko tepežev, po-bojev, samomorov in da veliko ljudi celó pamet zgubi. V Motnici in Bistrici je skoraj polovico ljudi pijancev. Župani nasvetujejo, naj bi se na špirit naložil velik davek, in naj bi se po štacunah ne smel več na drobno prodajati. Poslednji pripomoček zdi se mi malo vpešen: našli se bodo že ljudje, ki bodo špirit tudi na debelo lahko kupili in ga potem skrivaj drugim na drobno prodajali.

Iz Celovškega okraja se poroča, da žganja-rijo podpirajo največ štacune in pa tista navada, da deklet brez vsega dovoljenja šnops prodajajo. Kupijo špirta, naredijo šnops, po noči se pri deklah snidejo ponočnjaki, vasovalci in sploh mladi svet in pijejo ga včasih celo noč med malomarnimi pogovori.

Župani nasvetujejo, naj bi se koritnjak davka oprostil, potem pa žganje močno ob-dačilo, špirit pa naj bi se čisto prepo-vedal, le domače, manj škodljivo žganje naj bi bilo dovoljeno. Zdi se mi, da so jo ti župani naj-bolje zadeli.

In Belaškega okraja se toži, da je špirit po štacunah preveč po ceni in da je to glavni vzrok žganjarstva. Župani nasvetujejo, davek na pivo znižati, na žganje pa povišati, špirit čisto prepovedati, pijanost ne več priznavati kot olajšanje pri tepežih, sadjarstvo povzdigniti in hlapčevske shode, kjer se žganje pije, pre-povedati.

Iz Šmohorskega okraja se poroča, da se spiše veliko žganja po hišah, da ga pijejo celó otroci, da je za to zmirom manj močnih in za vojaštvo sposobnih ljudi in da mnogo ljudi prezgodaj umrje zavolj žganja. Glavni vzrok je to, da je špirit po štacunah tako dober kup. Priporoča se davek na špirit povišati, od piva pa znižati.

Iz Spitalskega okraja se poroča, da imajo žganje po vseh hišah, vsak človek nosi flašo z žganjem v žepu pri sebi, otroci ga prinesejo v šolo seboj. Neka mati v Stallu se je pritožila pri g. župniku, da nje sinček noče žganja piti! Župani nasvetujejo visok davek na špirit, domače žganje pa naj bo brez davka, naj se skrbi, da se bo pridelalo več sadja zavolj mošta, naj se davek na pivo in kavo olajša, naj se špirit ne prodaja na drobno, naj se žganje niko-mur ne dá na upanje in naj se gostilnice oestro nadzorujejo.

Iz družih poročil. Zmerna družba se je dozda samo ena ustanovila (v Millstattu.) Na go-renjem Koroškem je malo sadja, zato tudi mošta ni. Občinske doklade na žganje so le redke. Pivo-varji pravijo, da nočejo kuhati lahkega piva, ker se ne drži in se ga le malo prodá. Zaupni možje, ki naj bi delovali proti žganju, se bojijo maščevanja surovih pijancev, zato le malo storijo.

Ko sem ga vprašal, kako je bilo sploh mogoče, da se je tako prostomavtarska ustava napravila, da zdaj pravi katoličan še voliti ne more, mi je odgo-voril pomenljive besede: peccaverunt patres nostri (grešili so naši očetje) — namreč duhovni.

Ker sem slišal, da je v Rimu veliko mladih duhovnov, ki so za sedanjo zedinjeno Italijo vneti, sem vprašal, ali je to res. To pa že ni res, je rekel, na Laškem liberalnih duhovnov ni, v naši škofiji je čez 900 duhovnov, pa ne vem, da bi jih bilo 5, ki bi bili za status quo — za Italijo, ka-koršna je. Ko bi vlada cerkvenih ustanov ne bila oropala, ko bi pri duhovski plači tako ne stiskala, bi že utegnili dobiti kacega Judeža, tako ga pa ne more. Duhovniki in posebno župniki sicer vsi ob-ljubijo državno oblast podpirati ali le s pristavkom: salvus iuribus ecclesiae catholicae (ne v škodo pravice katoliške cerkve).

Povedal mi je, da v šoli krščanski nauk ni obligaten in da šolske knjige v krščanstvu nič ne vedó. Zato pa duhovni otroke v cerkvi v krščan-skem nauku podučujejo in sicer v postu, adventu in ob nedeljah.

Toraj je na Laškem šola popolno od cerkve ločena. Pri nas na Avstrijskem so medverske (recte protiverske) šolske postave šole cerkvi v dejanji odtrgale in so le formalno zvezo med obema ohran-ile. Ko bi se pri nas strogo v duhu teh postav

Po vsem Koroškem je 2658 gostilnic, kjer se žga-nje toči in 293 štacun, kjer se tudi in še ceneje dobi, vseh takih pivnic je tedaj 2951. Na vsakih 118 ljudi pride ena pivnica.

Poslanec Canaval nasvetuje, naj bi se prodaja špirta prepovedala in dovolila le prodaja do-brega 40% močnega, dobro očiščenega žganja, naj bi se število pivnic določilo na 300 ljudi po ena, ali pa naj bi se vsa prodaja žganja izročila kaki družbi, ki bi ne iskala dobička. Na Švedskem je bilo tako društvo Gothenburško, ki je spravilo vse pivnice v svoje roke, prodajalo le dobro, zdravo žganje, pa ne čez mero in le odraščeni, nikdar pa otrokom in pijancem, le do 8. ure zvečer in le proti gotovini. To društvo je toliko doseglo, da je zdaj na Švedskem še le na 13.450 ljudi ena žganjarna.

Kakor ste že sporočali, bila je zdaj v Celovcu enketa zavolj žganja. Kaj so sklenili, mi še ni znano. Kedar zvem bom poročal.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. avgusta.

Notranje dežele.

Sama čista sleparija prav nič drugega je vse današnje zatiranje nemškoliberalcev o človekoljub-nosti in o pravem liberalizmu. *Državni posla-nec Suess*, tisti, ki ima na Dunaji tovarno za iz-delovanje usnja, toraj mož, ki je poklican, da čuje nad ljudskem blagom, posebno pa nad delavci, da se jim ne godé protipostavne krivice, stiska in sam svoje delavce odira, kakor ne kmalo kdo. Plače imajo po 80 krajcarjev na dan, boljši po 6 do 7 goldinarjev na teden za 11urno delo in pa še ob nedeljah morajo delat hoditi. K nedeljskemu delu silil jih je tudi še tedaj, ko je bila že nova postava o nedeljskem praznovanju veljavna. Delavcem je taka požrešnost presedati jela in so mu vsi delo odpovedali, ter so zahtevali, da se jim plača po 2 goldinarja na teden poviša in pa nedeljsko delo popolnoma opusti. Suess je v poslednje privolil, ker je moral vsled nove postave; plače jim je pa le po 1 goldinarji pobiljšal. Nič bi ne rekli, če bi bil mož revež, da bi težko shajal s svojim delom, toda Suess je milijonar, njegovi delavci pa berači in zato je odiranje tukaj vse graje vredna krivica, ktera pa jako dobro naše liberalce osvetljuje. Pomoč trpe-čemu bratu imajo le na jeziku; v javnem življenji je taista redka kakor bela vrana in vendar so ljudje še vedno zadosti bedasti, da ob času volitev vse za njimi dere.

O velikonemških kričočih *Knotzu* in *tova-riših* prinaša „Politik“ vest, da so se menda že s svojatvo svojo skavsali, ktera jim je vsled tega ne-zaupnico poslala. Tista jih je pa neki tolikanj užalila, da so sklenili velikonemške plačje sleči in se kot skesani sinovi zopet povrniti pod peruti Praške ka-zine, kateri je vodja dr. Schmeykal. Če je vest res-nična, pač ni čuda, da so se tako hitro skrhali. Saj še leto dni niso na Dunaji sedeli in že je vse proč? Ali je mar temu prevelika ojstrina vzrok, ki se tako rada zajé ali še celo okruši? Kaj pa da! Škoda bi bila pa vendar le za nje, kajti le ti bi Nemcem s svojo nesramno odkritosrčnostjo več škodovali, kakor jim vsi njihovi zastopniki koristiti zamorejo. Saj so

ravnalo, bi bil krščanski nauk peto kolo in duhov-nik le namalan možic v šoli in potem bi bilo po mojih mislih boljše, ko bi duhovniki formalno zvezo raztrgali in otroke le v cerkvi podučevali, kot na Laškem.

Na zadnje sem sprožil besedo o beneških Slo-vencih. Rekel mi je, da vlada Slovencev nikjer ne prizná, ne v šoli, ne v uradu. Le v cerkvi ima slovenščina svoj prostor; ali tudi tu se ji ne godi posebno dobro, ker manjka duhovnov, ki bi sloven-ski umeli, oziroma slovenski mislili in ker nekteri cerkveni dostojanstveniki Slovincem niso nič kaj naklonjeni.

Tak je bil najin razgovor. Morebiti bi kdo rad zvedel, v katerem jeziku sva se pogovarjala. Ko so bili letos Čehi v Budapešti, so nemški časniki po-rogljivo pisali: die Verständigungssprache war deutsch in najbrže bodo tudi o Slovincih na Českem pisali. Midva se nisva pogovarjala po nemški. Jaz morebiti bi se bil, ker sem se v šoli nemščine za silo naučil, ker službujem zdaj v kraji, ki se je v zadnjih dveh stoletjih ponemčil in ker imamo Slo-venci tako lepo navado, da v vsaki priliki radi gol-čimo v jedinozveličavnem jeziku ali — Lah ni znal nemški.

Povabivši župnika, da naj mi na Avstrijskem obisk vrne, sem se poslovil od njega.

ravno Knotzovec bili, ki so „krepkeje strune“ na-peli, na ktere so potem dan na dan do Draždanskih škandalov godli pesen o zatiranem nemštvu in o rešitelju Bismarku.

Graških zidarjev kuhanje ni še pri kraji. Do 18. t. m. jim mojstri še niti počenega groša niso primaknili, kaj še le kaj dela zmanjšali. Zi-darji pa potrpežljive duše, kakor so, spisali se novo prošnjo in obrok podaljšali do sv. Jerneja, t. j. do ponedeljka na 24. t. m. Če jim pa do tedaj mojstri ne znižajo dela na deset ur na dan in plače ne povišajo, potem naj pa le sami delajo; noben zidar ne bo več kladva v roke vzel: Morebiti se bodo pa vendar le kaj pogoditi dali?

Včeraj smo pisali, da *antisemitizmu* pod krono sv. Štefana svetilka že pojema, ker ji pravega olja primanjkuje, danes nam je zabeležiti da je avstrijski Bismarkovič en miniaturo, vitez Schönerer smolnato metlo antisemitizma nedavno iz novega prižgal na Severo-českem med nepokvarjenimi Nemci. V Kaadnu vihtil jo je z zavihanimi rokami, da so ljudje po mestih Asch, Aussig, Bilin, Brux, Heb, Komotov, Lihtovice, Toplice in po drugih krajih vi-dili žareče kolo in otrinke, ter so radovedni tje-kaj hiteli gledat, kaj da bo. Ondi jim je oznanjeval vitez Schönerer na vsa usta, da so židje nepokvarjenim Nemcem še veliko nevarnejši nego hudobni Čehi. On (Schönerer) že vidi, da nepokvarjeno nemštvo v Avstriji poprej ne bo imelo sreče, dokler ne bodo na Dunaji poslednjega hebreja raz borsnih višav vrgli. „Res je tako, doli z njim, poprej mi ne mo-remo gori“, pristavili so poslušalci. Kolikor se anti-semitizma tehtnica po eni strani poseda, toliko gre na drugi kviško, tako da se ni bati, da bi v Avstriji popolnoma zamrl. Dokler bodo počivali Madjari pod vodstvom Istoczyjevem, drežal bo žide in židov-stvo s podvojeno močjo Schönerer, ki jim že od nekda ni prijatelj. Ob tej priložnosti je dobil Schö-nerer tudi več telegramov. Naj tukaj omenimo le jednega: „Brezobzirno postopajo naši nasprotniki proti našemu narodu in so nas potisnili v boj, kte-rega nismo iskali. Strahopetnež, ki ne tvega vsega za čast svojega naroda. Rajši umreti, kakor ne Nemci biti! Ne pozabimo, da smo udje velikega nezmagljivi-vega naroda, ki šteje 60 milijonov duš. Naš narod z njegovim velikim kancelerjem Bismarkom je, ki bo dovršil veliko preosnovo današnjega družbinskega življenja.“ Sploh je pa sovraštvo do židov med nem-ško-narodno stranko v poslednjem času grozno na-rastlo: tudi „Schulverein“ jim je napovedal vojsko, tako v Gradci, kakor tudi na Nemškem.

Vnanje države.

Kakor lansko leto Skierniewice, tako dela *Lahom* letos Kromeriz preglavico; silno jim mrzi, da se tudi njim ne bo v Kromerizi miza pogrnila, za ktero bi tako radi sedli. Toda kaj se hoče! Pri takih shodih, kakor je bil Skierniewiški in bo zopet Kromerizski, omahljivih in neznačajnih politikov kakor so ravno sedaj Lah, pač ne morejo rabiti. Kjer se določuje obramba svetovnega miru in se šiba namaka za tistega, kdor bi si ga kaliti upal, ond mora sedeti možje jeklenega in poštenega značaja, ne pa poli-tični svojeglavneži, ki so danes take, jutri zopet drugačne volje. Italija oficijozna položaj tudi popol-noma razumé in je čisto v voljo božjo vdana; tem strastneje se pa zvija „Italia irredenta“, češ, komu je tako preziranje podobno? Ljudem njene vrste se pač drugega ni nadjati. Kedar bodo švigašvago opu-stili ter se bodo resne politike poprijeli, tedaj smejo pa že računati, da se bo srednja Evropa pri vtrje-vanju miru, kateri je že okoli in okoli od bajonetov zavarovan, tudi na njo ozirala. Lah kot politikarji so dandanes za las podobni kratkovidnemu človeku, ki brez očal nekaj išče in vsled slabega vida okoli tava, ne da bi okrožje le količkaj poprej premotril. Kakor se ravno čuje sklenili so z Angleži zvezo, da pojdejo zasedat Suakim in pokrajine ob Nilu ležeče do sotočja belega in modrega Nila. Prej ko ne jim je greben zrastel, ker ni več Mahdija, da bi jim uro navijal, kakor jo je Angležem. Da bi se jim po-srečil nameravan korak, na to pa niti misliti ni, že zaradi tega ne, ker jim od doma ne bodo zadosti pomoči pošiljali. Kaj pa je evropska vojska brez prave stalne pomoči v Sudani, pokazali so že An-gleži zadosti.

Stara Srbija, t. j. svet ob južni srbski meji, kjer leži zgodovinsko znano Kosovo polje, grob srbske velikosti, moči in slave ter začetek srbske sužnosti, — je še vedno torišče prokletstva narodne izdaje in kraj jeze božje. Ni še zdavnej, ko smo pisali, da se je zbralo okoli 300 srbskih kristjanov, ki so ond pod turško oblastjo in so šli prosit turškega paša, da naj jim prizanaša in naj jih sam tako ne odira in pa da naj jih varuje krvočelnih napadov sosednjih Arnavtov. Paša je vse obljubil, vidoč, da imajo kmetje orožje v rokah. Ko pa je vojake dobil, jel jih je neusmiljeno pestiti in reve-žem se je huje godilo nego kedaj poprej. Turki vojaki nameščeni so po deželi, da se Srbini niti ga-niti ne more; to ravno smatrajo pa Arnavti za varnost, kakor jo ima ptič pod repom. Še v večjih tolpah vlačijo se na rop, na požiganje in morijo v kristjanska selišča. Groza je tem večja, da pomor-jenih niti pokopati ne smejo, temveč jih na turško povelje psi obirajo. Poleg tega se za morilce in roparje nihče ne zmeni, ne turška gosposka in ne vojaki. Evropa, ta stara koklja pa vse to z mirnim

očesom gleda! In kaj bi ne saj so Slovani, katerih kri moči izsušeno zemljo, kjer je nekda po izdaji propadlo najmočnejše jugoslovansko cesarstvo. O vsake vrste neumnosti in ničevnosti pečajo se diplomatije po svojih shodih, potokov po nedolžnem prelite krvi na Balkanskem polotoku pa nihče neče videti, v kateri si Turki in Arnavti nenasiťljivo svojo strast pasejo. Ali se nesrečni raji res ne bo poprej nadjati rešitve, kakor še le tedaj, kedar bo že jedna njena polovica pomorjena, druga pa pobegnila, kakor se je to v Bosni godilo? Za take grozovitosti ima diplomatična Evropa vedno le jeden odgovor in ta je, da so vse take novice pretirane ali pa izmišljene — ker se Slovanov tičejo.

Finska velika kneževina je živ dokaz, do kake občudovanja vredne višave narodnega blagostanja da se tudi ubog narod lahko spné, če se mu razvoj določi na lastni narodni podlagi. Leta 1809 prišla je Finlandija pod peruti ruskega orla. Podvrgel si jo je car Aleksander I., hoteč si na severu svoje meje z njo zavarovati. Modri mož je pa že tedaj spoznal, da drugače ne bo nič opravil, kakor če si finski narod izgoji na temelji njegovih lastnih pravic in običajev za svojo državo, kar je tudi storil. Že meseca marca tistega leta potrdil jim je ustavo, ki so jo tedaj imeli in ktero imajo še dandanes. Rekel jim je: „Ohranite si svoje prepričanje, če mislite, da je politični položaj sedanjih vam vgođen, da so vam vaše postave nedotakljive, in da vam je sveto vaše premoženje in vaše osobne pravice.“ Dal jim je lastne sodnije, potrdil jim je njihovo ustavo, lasten denar, vojake, časnikarstvo in lastno upravo, kar vse imajo še dandanes. V političnem, narodnem, sodniškem, vojaškem in zasobnem življenju so popolnoma neodvisni od Rusije. Zvezani so s poslednjo le po osobi carovi, ki je pod imenom velikega kneza finskega njihov vrhovni vladar in sodnik. Postavodajalno oblast ima v rokah deželni zbor, potrdi jo pa cesar sam. Na podlagi tolikošne neodvisnosti razvila se je nekda do Švedov do krvi izsesana finska do blagostanja, kakoršnega ni povsod v današnjih slabih časih in je zato tudi hvaležna ruski vladarski rodovini iz hiše Romanov. Ko sta bila v začetku tega meseca car in carica po Finski popotovala, tisto popotovanje ni bilo drugzega, kakor slavnosten spreved od mesta do mesta. Toliko ljubezni in spoštovanja ruski car in carinja po svojih nezmernih pokrajinah nista še nikjer našla, kakor ta mesec na Finskem. V dokaz naj bo le sledeče: „V Willmansstrandu poklonile so finske gospé in gospodičine v znamenje ljubezni in spoštovanja ruski carinji čoln iz brezovega lesa, ki je bil ves s čistim zlatom okovan. Zlati so bili žebli, krmarjeva veriga, ušesica za vesla in zlato vse vezljanje. Dale so ga napraviti za ruske cesarske otroke, da se bodo v njem vozili. Ceni se na 8000 mark. V tistem čolnu poljalo se je veslajoč devet gospodičen, vsaka drugače, a narodno oblečena. Osem jih je vesljalo, deveta sedela je na krmilu. Vzele so cesarico v čoln in so se z njo hitro odpeljale, kakor najboljši mornarji. Gospice so bile hčerke prvih in najodličnejših rodovin finskih.

Izvirni dopisi.

Od sv. Martina v Rožni dolini, 20. avgusta. (Šolske zadeve.) Danes je mladež imela skušnjo iz krščanskega nauka.

Pred cerkvijo in pred župniškim stanovanjem stal je po jeden slavolok. Tukaj se je ob osmi uri pomikala procesija mladega naraščaja pak njegovega oskrbnštva, učiteljev in starišev. Dokaj ljudstva čakalo je v cerkvi.

Preč. g. dekan Gajšek je potem služil sveto mašo. Med isto je lepo obnašanje in k sreči segajoče petje nežne mladine že razodevalo, kakega duha da je. Neki možak je rekel, da med popevanjem še moliti ni mogel, češ, tako ga je prevzel mili glas nedolžnih pevcev.

Sledeča skušnja je delala čast učencem in g. Vohu kakor učitelju. In vsakdo bo rad pritrdil besedam pohvale, ki jo je končno izrazil g. dekan.

Takozvana „liberalna“ dōba iz šolskih postav ni izbacnila katekizma, ker še ljudstvo v Avstriji ni dovolj zrelo za „prostostna“ načela. Krščanski nauk dospel je le do stopnje „predmeta“, kar nekteri smatrajo za „peto kolo“. In kako s tem „predmetom“ izpada, to katehetje najboljše znajo in — čutijo. Samo po dve uri na teden! Dajte jim konči v višjih razredih po eno uro več, pa bodo lažje izhajali z verozakonsko tvarino. Da bi dotični nauki zamogli predreti v meso in kri, tega katehet sam pri najboljši volji skoro ne more doseči, ako ga ne podpira svet-ski učitelj pri razlaganju ostalih predmetov. Zato raj bo menda resnica, kar vzgojevalci na podlagi skušnje trdijo, ako pravijo, da po krajih, kjer še „šola ni ločena od cerkve“, kjer se svetski in verozakonski učitelji medsebojno podpirajo, le po takih krajih je razmeroma tudi napredek boljši, to v obziru na nauk

o verozakonu kakor gledé drugih predmetov. Nimate li dokaza doma, vrli g. učitelj Lanjšič?

Danes je četrtek. Ta dan mora pa biti neke posebne vrednosti, ker si ga dekani radi izbirajo za obiskovanje šolske mladeži po raznih krajih. — Neki ne predaleč v sosedstvu je pred leti dekan obiskal šolo ob času, ko ura verozakonskemu poučevanju ni bila na dnevnem redu. Načelnik krajnošolskega odbora se je zoper to pritožil. V neki drugi občini so otroke po skušnji iz krščanskega nauka „samolastno“ domú pustili, ne da bi o tem bil sklepal krajnošolski svet, in to je dalo povod pritožbi. Da se toraj vizitatorji ognejo nepotrebnim sitnobam, zategavoljo si za vizitacijo izbirajo četrte, ki so šolski prazniki, in pa tudi dotične dneve s katekističnimi urami. Tu in tam še „krajnošolski svet“ šolski dan, kakor mu postava dovoljuje, preloži na četrtek, samo da bi dan skušnje zamogel biti še deloma praznik.

Vredno je pristaviti poročilo, da je o svojem času bil pri sv. Martinu župnik, ki je odločil primerno glavnicu za nakupovanje daril šolskim otrokom. Vsled tega je tudi danes bila mladež obdarovana s knjigami in raznovrstnimi podobnicami, med zadnjimi je bilo zdatno število slik ss. apostelnov Cirila in Metoda. Radost obdarovancev si zamogel brati pač že na obrazu. In pri tej okoliščini je dopisnik mislil, da je marsikteri izmed tistih, ki so „postavno“ odstranili šolska darila, menda sam hrepenel po kakem darilu, ali, če ga je dobil v podobi „križca“ ali „reda“ v obče, se je tega gotovo veselil. Kar je od-raslim po godu, to bi se naj kratilo detetu!

Današnji „dan“ se nocoj — ura je odbila $1\frac{1}{2}$ — bliža svojemu kraju, zatoraj naj tudi poročevalec odloži peró, potem ko je še zapisal, da bo v Rožni dolini koncem tega meseca sklep letošnjega šolskega leta.

Iz Rogatca, 21. avg. (Slatinski klerikalni gost z brado.) V naših Slatinskih toplicah je bival nedavno nenavaden gost, neki župnik iz Hercegovine, v skozi in skozi klerikalni noši pa — podnosno brado. Mislimo, da se ne motimo, da dotični gospod pripada č. oo. frančiškonom bosenskim, ki imajo taki privilegij še od prejšnje turške čre. Še pred par leti smo tacega gospoda s tem privilegijem ravno v teh toplicah (samo da še v samostanski noši s habitom) bivati videli. Bralo se je pred par leti, da je zaradi organizacije in zasedanja duhovskih služb v Bosniji nastala mala razprtija med nadškofom Sarajevskim pa samostanom frančiškanskim, ker je vladika želel za dušnopastirstvo mnogo, če ne večinoma, sekularizirane klerike, čemur je samostan oporekal, dokler je končno rimska stolica razsodila, menim, za vsako stran polovico. Lahko je misliti, da je duhovščino zanimalo, kako bi nadškof sekularizacijo predlagal s privilegijem, ali brez njega, in menda bi bilo najti par malih glasov, ki neozirajoči se za splošni hasen, za razmere kraja in časa, bi zadnjo podpirali. Stara brada s klerikalno nošo č. g. o. frančiškana gotovo ni le za čas bivanja v zdravilnem zavodu dovoljena, ampak nosi brado tudi domá. Kaj sledi iz tega? Upamo, da rimska stolica kmalo dovoli klerikalno brado vsem duhovnom po celem svetu.*)

J. V.

Slovenci v zlati Pragi.

(Dalje.)

Omenili smo že v poslednji številki, da so Jugoslovani v Prago došli, v sredo popoldne dali banket na čast slovenskega pisatelja Matija Majarja Ziljskega, ki si sedaj v Pragi na kliniki oči zdravi. Samo po sebi je umljivo, da so na ta banket slavljenca samega povabili, žal, da ni mogel priti. Majar se je opravičil s sledečim pisanjem: „Slavnostnemu odboru! Draga gospōda! Najlepše se Vam zahvaljujem za čast, da ste me povabili na slavnost. Odpustite, da ne morem priti; radoval se bom z Vami. Ves čas svojega življenja prizadeval sem si v vseh svojih spisih, da bi se približali slovanski jeziki med seboj, da bi se slovanski narodi medsebojno spoznavati jeli. Čast bodi Bogu in ljudem, ki so dobre volje. Čast Vam, gospōda moja, Vam česki domoljubje, čast Vam slovenski rojaki. Vaš Matija Majar Ziljski. V zlati Pragi 18. avgusta 1885.“

*) Mi pa mislimo, da iz tega sledi: Si Romae sis, romano vivito more; kdor želi klerikalne brade, naj gré za misijonarja v Afriko, Ameriko, znabiti tudi Bosna zadostuje in — nosil jo bode usque ad sacietatem. Vred.

Majar je pisal te besede še lastnoročno, če tudi na pol slep, in so napravile globok vtis na Slovence v Pragi zbrane.

Govore je pričel duhovnik Modic v slovenskem jeziku. Spominjal se je slovanske slave v sivi preteklosti in propada tolikanj slovanskih rodov. Mnogo let spali so ti rodovi trdo politično spanje, končno so jih pa vendar-le jeli buditi slavni možje tako med Čehi, Hrvati, kakor tudi med Slovenci. Pri nas je bil eden takih budivcev ravno Matija Majar, ki ima velike zasluge v naši domovini. On je bil buditelj slovenskega naroda, ki mu je pokazal pot skozi temó narodne nezavednosti do narodnih pravic. Bog naj mu povrne kmalo ljubo zdravje in naj ga ohrani še „mnogaja ljeta“.

Ta popolnoma opravičena želja sprejela se je s pravim navdušenjem od strani navzočih, Ljubljanske čitalnice pevci so pa zapeli.

Na to se oglasi z zdravico na česko žurnalistiko vrednik „Slovana“ g. Trstenjak. Rekel je: „Jako tužne dōbe preživel je slovenski narod, čase, v katerih bi bil vsak drug rod poginil. Nismo se smeli ponašati s slovenskim imenom in ne po šolah slovenski se oglašati. Kljub temu smo tudi to dōbo prestali tlačeni in zatirani od tujega življa. Tudi nam napočila je nova zora, prišla nam je dōba probujenja, v kateri se svoji oglašajo k svojim, kjer svoj spoznava svoje. Vstopimo se v krepko narodno vrsto in naše vrste podajajo naj si roke z onimi družih Slovanov. Tukaj smo danes zbrani zastopniki raznih slovanskih rodbin, smo Slovenci in Hrvatje, tukaj pa so naši bratje Čehi. Čas je tukaj, da smemo ponosni biti na to, da se smemo klicati Slovane, da smo članovi velikega slovanskega rodú. In komu naj se zahvalimo za to narodno probujenje, za prihod novega jutra?

Prijatelji! So velesile, ktere kakor vladne armade in zbrane velevlasti zavzemajo prvo mesto na svetu. Taka velesila je časnikarstvo. Časnikarstvo izvrševalo je pri našem narodnem razvoju veliko ulogo; časnikarstvo nas je probudilo, časnikarstvo prižgalo nam je prvo luč v mladem jutru. V naši sredi imamo tudi zastopnike časnikarstva, onega častnega českega časnikarstva, ki ima smoter za razvoj naroda in blagor domovine! Zdravijca moja veljá českemu časnikarstvu, veljá velikemu českemu narodu, njegovemu bratovskemu značaju in njegovi ljubezni! Živili!“

Zopet se oglasi čvrsti zbor slovenskih pevcev z običajno: „Živili“. Ko se gromovito ploskanje nekoliko poleže, oglasi se za besedo katehet Eckert. Znan že iz svojega prvega govora, je bil od vseh strani navdušeno pozdravljen. „Bratje Slovenci in Hrvatje, rekel je, včeraj in danes gledali ste spominke naše velikosti in naše velike zgodovine. Videli ste grob Otokarja in Karola IV.; videli ste kraljeve dvorane, ki so še sedaj priče naše nekdanje slave v zgodovini. Videli ste pa tudi spominke naše nesreče, beli stolp, staromeški trg in stolp na mostu. Dragi bratje! Čehi smo bili svoje dni mogočen narod, ali umirali smo stoletja in stoletja, dokler nas ni literatura zopet k življenju obudila. Iz naše srede rodili so se nam Dobrovsky, Kramerius, Jungmann in Palacky. To so vam bili možje, ki so nam naš narod zopet k luči pripeljali. Zopet smo oživljeni in zavedamo se, da nas čaka velika naloga. Naša osoda bila je tudi vaša! Tudi vas oslobodila je literatura. Naši narodi bojujejo se „z uma svetlim mečem“. Ni še dolgo, da se nismo še prav nič poznali. To se mora preurediti in se tudi bo! Vsi imamo jednake smotre, zato nam mora pri srci biti slovensko-česka pobratimija. Ginljiva je slavnost, ki ste jo priredili danes, kajti spominjate se hvaležno velikih zaslug velikega vašega domačina Majarja. Bodite toraj prepričani, da se je tudi mi iz celega srca vdeležujemo. Bog živi slovenske pisatelje!

Kakor divja burja, kedar potegne po kraških goličavah, tako je zopet zavrišalo po dvorani zbog silnega ploskanja jako simpatičnemu govorniku.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Cesaričinja Štefanija) pelje se danes zvečer ob 6. uri 10 minut skozi Ljubljano v Miramar. S saboj ima svojo hčerko nadvojvodinjo Elizabeto. Javnega sprejema ne bo nikakega.

(Povišanje.) C. kr. okrajni glavar g. Anton Globočnik v Postojni povišan je za c. kr. vladnega svetnika pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani.

(Častno diplom) prinesla je danes Metliška deputacija obstoječa iz župana gosp. Zalokarja, prvega mestnega svetnika g. Proseneka in mestnega tajnika g. Gangelna, g. deželnemu predsedniku baronu Winklerju. Imenovano mesto je imenovalo nedavno barona Winklerja za častnega meščana v priznanje zaslug, ki si jih je g. deželni predsednik pridobil za preložitve ceste čez Gorjance, za kar se mu je ob enem toplo zahvalila.

(Odlikovanje.) C. kr. okrajni glavar Novomeški g. Josip Ekel dobil je od presvitlega cesarja naslov in značaj c. kr. vladnega svetnika.

(Kapelica) v Marijanišči na Poljanah je s pomočjo blagih dobrotnikov na zunaj srečno dovršena. Stoji na dvorišču in je blizu 20 metrov dolga in 7 metrov široka, precej visoka sicer pa jako lepa in ima prostora za 400 oseb. Sedaj se bo pričelo takoj z nameščenjem njene notranje uprave. Upati je, da jo bo že pred zimo posvetiti mogoče.

(Slepar), ki si zna hitro pomagati, oglasil se predvčeršnjem pri peku g. Bončarju pred škofijo. Po naključji naletel je mlado hčerko, kateri je takoj natvezil, da ima pri pekovski zadrugi, ktere starosta je ravno g. Bončar, dobiti 4 goldinarje. Deklica mu jih dá in slepar ji izroči potrdilo, da jih je resnično prejel na račun „Allgemeine Presse“, potem jo je pa kaj hitro pobrisal. Ko je g. Bončar domov prišel, je bilo že prepozno. O sleparju ni bilo drugega sledu, kakor pobotnica njegova na „Allgemeine Presse“ glaseč se.

(„Čvetero Antiphon“ v slavo Mariji), se glasi nova skladba, ktero je zložil in v tisk dal gosp. Ignacij Hladnik, orgljavaec v Škofji Loki. — Posvečena je dekanu Starološkemu, pečast. gosp. Mateju Kožuhu. Prodaja pa skladbo skladatelj sam in Blaznikovi dediči po 40 kr.

(„Rešitev v pravem času“), se glasi povestnica z 59 strani od Ign. Hladnika. Vsebinska je povest o nevarnostih pomorskih. Povestica je poštena v zabavo za vedrilo in kratek čas prav pripravna.

(Častna kompanija) pešpolka 61, ki nosi ime ruskega cara Aleksandra III., odpeljala se je danes s posebnim vlakom z zastavo in godbo v Kromeriz, kjer se bo poklonila ruskemu caru kot svojemu imenolastniku. Zapovednik ji je stotnik Mierka.

(Ažija) za carinska vplačevanja, ako se taiste namesto v zlatu v srebru plačajo, znaša za mesec september 24%.

(Grobišče) našli so v Selu pri Černičah na dvorišču ondašnjega podžupana, g. Anton Berbuča, kakor poroča „Soča“, ko so kopali temelj za nov hlev, in zraven mrličev še razne denarje, lončke, zapestnice in druge reči. Vedno več mrtvecev spravljajo na dan, katerih kosti niso še popolnoma strohnele. Kostí kažejo, da so bili mrličji junaki, kajti kosti so jako močne in velike. Te dni je bil Antona Berbuča brat Ivan, ki je profesor na goriški realki, doma ter je ogledal grobišča in najdbe vzel v Gorico seboj, da jih izroči menda deželnemu muzeju.

(Volilce) sklicuje goriški državni poslanec g. dr. Jos. Tonkli v Tolmin dne 30. avgusta t. l. ob 11½ uri dopoludne, da mu naznanijo svoje želje gledé postopanja v državnem zboru. Shod bo v Devetakovi dvorani.

(S Trnovega) v Gorico vozili bodo drva od 1. septembra naprej z lokomobili, to je z nekako tramvaj na paro pa brez šin. Mnogim dosežanjim voznikom bo s tem zaslužek odvzet. Kako se bodo mogli viti lokomobili po ozki cesti v Solkanu, ne vemo. Novo prevažanje prevzela je neka družba, sestavljena večinoma iz tujcev. Mnogi dvomijo o dobroti nove naredbe posebno v narodno-gospodarskem oziru. („Soča“.)

Telegrami.

Dunaj, 22. avgusta. Uradni spored za cesarski shod v Kromerizu je: Car, carevna, carevič, veliko-kneza Jurij in Vladimir in veliko-kneginja Marija Pavlovna pridejo 25. avgusta v Szezakowo, kjer jih bo sprejel zapovedujoči general in zapovednik vojnega kora in pa gališki cesarski namestnik. Cesar in cesarjevič popeljeta se Rusom do Gulina nasproti. Cesarica Elizabeta pozdravila jih bo pa na Kromežirskem kolodvoru, kjer bodo stale civilne in vojaške oblasti in pa častna kompanija. V gradu se bodo predstavili dostojanstveniki; po obedu bode kratka pred-

stava v gledališču, potem čaj in večerja. Na 26. avgusta bo lov, potem zajutrek in preden se bodo gostje odpeljali, kosilo. V spremstvu cara bodo: Giers, Woronzov, Lamsdorf, Budberg, Kaulbars; cara bode spremljal major Weigelsberg, carevno pa princ Rudolf Liechtenstein.

Petrograd, 21. avgusta. „Herald“ pravi, da je ruska vlada sklenila ne dalje potezati se za Zulfikarsko sotesko. „Herald“ pravi, da ni res, da bi bila Korea pod ruskim pokroviteljstvom.

Marseille, 21. avgusta. Tukaj je včeraj 56 ljudi za kolero pomrlo. Na Španskem zbolelo jih je 4489, umrlo pa 1412 oseb.

Za spomenik r. J. Božiča

so darovali č. gg.:

Anton Žlogar, kaplan pri sv. Jakobu,	1 gl. — kr.
Josip Lavtižar, župnik v Kokri,	1 „ — „
Jan. Nep. Rozman, mestni župnik,	1 „ — „
Ant. Zupančič, profesor,	1 „ — „
Mavrilij Šarabon, stolni vikar,	1 „ — „
Josip Resnik, kaplan,	1 „ — „
Peter Urh, prošt Novomeški,	5 „ — „
J. J., vrednik,	1 „ — „

Umrli so:

20. avgusta. Marija Seukič, hči topničarskega užigaleca, 22 dni, Krakovski nasip št. 16, katar v črevesu. — Marija Škofje, zasobnica, 38 let, Stari trg št. 4, vodenica.

21. avgusta. Ana Gerlovic, sirota, 14 let, Poljanska cesta št. 30, jetika.

V bolnišnici:

20. avgusta. Janez Avšič, dninar, 19 let, jetika.

Tuji.

20. avgusta.

Pri **Malléu**: Ernst Herrmann, Ficht in Janez Linhart, trgovci, z Dunaja. — Witt, zasebnica, z Dunaja. — Müller, trgovec, iz Remscheid. — Štefan Behofschitz, trg. pot., iz Linea. — Peter Todorovič, c. k. okr. glavar, s soprogo, iz Knina. — Milonek, zasebnica, iz Celovca. — Urbančič, graščakova soproga, iz Polh. gradea.

Pri **Stonu**: Ant. Hofstätter, magistratni uradnik, z Dunaja. — Josip Scheutz, c. k. vladni svetnik, s stričnikom, iz Prage. — Ljud. Kunewalder, vrednik, iz Gradea. — Janez Groschel, učitelj c. k. mornarice, iz Pulja. — Ferd. Smedker, občinski predstojnik, iz Motnika. — Leop. Gangl, blagajnik.

Pri **Južnem kolodvoru**: Josip Redenschek, zasebnik, s soprogo, iz Sevnice.

Pri **Avstrijskem caru**: Janez Alijančič, zasebnik, iz Trsta. — Anton Lipovec, posestnik, iz Javornika.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

22. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 85 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 50 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ — „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 85 „
Akcije avstr.-ogerske banke	870 „ — „
Kreditne akcije	286 „ 75 „
London	124 „ 70 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 90 „
Ces. cekini	5 „ 91 „
Nemške marke	61 „ 20 „

Št. 13.718

Razglas.

(2)

Zaradi oddaje del pri napravi kanalov v kolodvorskih in parnih ulicah se bode pri mestnem magistratu

dne 24. avgusta t. l. ob 10. uri dopoludne v mestni dvorani vršila pismena dražba.

Dotični načrti, pogoji in proračuni so ob navadnih uradnih urah v pisarni mestnega stavbinskega urada vsakemu na razpolaganje.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 17. avgusta 1885.

Župan: Grasselli.

Slomšekovih zbranih spisov

IV. knjiga:

„RAZLIČNO BLAGO“

ravnokar izdana, dobiva se pri izdajatelju čast. gosp. Mih. Lendovšku v Makolah (Maxau bei Pölsbach) po 1 gld. s poštnino vred. Tržna cena po knjigarnah ji je 1 gl. 40 kr. za trdovezan, 1 gl. 30 kr. za broširan iztis. — Obsega tri oddelke: I. „Šolain odgoja“, str. 180; II. Narodna politika in narodno gospodarstvo, str. 183—354; III. Razna tvarina, str. 357—428.

(10)

Lekarna Trnkóczy-ja,

zraven rotovža v Ljubljani,

priporoča in razpošilja s poštanim povzetjem

Marijacelske kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STUCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodec in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodec, bitje srea, zabasanje, gliste, bolezni na vrani, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gold.

Svarilo! Opozarjamo, da se tiste istilute Marijacelske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri U. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ s zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Malléev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Malléev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, vzsem spoštovanjem vdani

Franc Jug,

(9) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vrtoglavost, prsne in pljučne bolezni; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno olje,

najboljše vrste, izobno zoper brumore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnjenih udih, skazenem želodec, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila z dežele izvrše se takoj

v lekarni Trnkóczy-ja

zraven rotovža v Ljubljani.

Franc Christofov (1)

leskeči lak za
tlak po sobah
brez duhu,

tudi se takoj posuši.

Se vsled svojih dobrih lastnosti in zaradi svojega lahkega dela posebno priporoča tistemu, kdor si hoče sam tla položiti (lakirati). Dobi se v raznih barvah, ter pokrije tlak kakor vsaka oljnata barva, ali pa le samo leskeč brez vsake barve.

Uzorni namaz in poduk za rabo dobiva se po zalogah.

Franc Christof,

Berolin in Praga,

izumnik in edini izdelovatelj pravega leskečega laka za tlak po sobah.

Edino pooblaščen zalog za Ljubljano in okolice pri Jan. Luckmannu.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.